

Omdat
muziek
voor
iedereen is

LEER
Orkest

Amsterdam Zuidoost, of zoals de meeste mensen de wijk kennen: 'De Bijlmer.' Met de **B** van **Bruisend, Bling-Bling** en van **Booming Business. Van Barra-broodjes, Bami en Barbecues Buiten. Je hoort en ziet er veel Beweging, Bubbling, Basgitaren en Beats op de Bougarabou-drum. Maar geen Bach... Of toch wel?**

'Klassieke muzieklessen op basisscholen in de Bijlmer...?' Marco de Souza, directeur van Muziekcentrum Zuidoost, werd veelvuldig voor gek verklaard toen hij met dit plan kwam. Maar inmiddels staan de scholen in de rij om deel te nemen aan het door hem opgezette project 'Het Leerorkest'.

Het Leerorkest is een innovatief muziekeducatieproject, met als doel jonge kinderen in de Bijlmer de kans te geven een muziekinstrument te leren bespelen. Maar dat niet

alleen. Al snel laten de kinderen wat ze aan muziek geleerd hebben, samenklinken in een echt beginnersorkest. Dat motiveert en stimuleert. Met deze aanpak is het Leerorkest uniek in Nederland.

Met de hele klas in een orkest

Zo werkt het Leerorkest: Eén keer per week krijgen basisschoolkinderen les in kleine groepjes. Ze oefenen op één van de dertien meest gangbare muziekinstrumenten uit een symfonieorkest: dwarsfluit, hobo, klarinet, fagot, hoorn, trompet, trombone, tuba, viool, altviool, cello, contrabas of slagwerk. De hele klas doet mee; van groep 5 t/m groep 8, vier jaar lang dus!

Een echt symfonieorkest

De lessen worden gegeven door professionele muzikanten, uiterst laagdrempelig onder schooltijd en in het eigen schoolgebouw met door de Stichting Leerorkest aangeschafte en uitgeleende instrumenten. Deze zijn aangepast aan de armreikwijdte en lengte van de kinderen. Al na een paar maanden gaan de muzikantjes ook met z'n allen oefenen. Ze vormen dan een echt symfonieorkest: het Leerorkest, dat onder leiding staat van een professionele dirigent. Speciaal hiervoor wordt door een componist muziek gecomponeerd op het niveau van de kinderen. Het Leerorkest werkt direct toe naar een kleine maar officiële

uitvoering. Het repertoire hiervoor wordt ook weer door professionals gecomponeerd. Een eerste hoogtepunt was een concert in de Beurs van Berlage samen met musici van het Nederlands Philharmonisch Orkest.

Muziek maakt slim en sociaal

Het Leerorkest heeft grote meerwaarde voor de kinderen. Ze vinden de muzieklessen niet alleen heel leuk, deze zijn ook goed voor hun zelfvertrouwen en ontwikkeling. De kinderen werken aan hun gevoel voor ritme, wat ook weer een gunstige uitwerking heeft op hun taalontwikkeling. In een orkest moet je goed samenwerken en naar elkaar luisteren. Dat bevordert de sociale ontwikkeling en het concentratievermogen. En ook aan discipline wordt gewerkt.

Ook goed voor de integratie!

De ervaring leert dat deelname aan het Leerorkest nóg een bijzonder gunstig bijeffect heeft. Het bevordert de integratie van zowel de muzikantjes als hun ouders uit andere culturen. Zij maken samen muziek in een stijl die velen niet van huis uit hebben meegekregen: klassieke muziek. Een van oorsprong westers-culturele vorm van kunstbeoefening, die deel uitmaakt van de wereld waarin zij dagelijks leven, en dus ook van hún cultuur. Het Leerorkest biedt kinderen iets om trots op te zijn. Dat kan van enorme invloed zijn op hun belevingswereld. Het kind zal zich niet een buitenstaander voelen in de samenleving, maar een speler en daar plukt het zijn of haar hele leven de vruchten van.

„De krul van mijn cello vind ik erg mooi. Als ik een mooie noot maak dan voel ik het trillen in mijn nek. Ik speel graag in een orkest, omdat het leuk is om samen geluid te maken.“

GUUS TIL (9)
CELLO

„Bij het optreden was ik zenuwachtig en toen de mensen gingen klappen, voelde ik mij trots.“ **DICKY ZUIDERVELD (8)**
VIOOL

„Ik moet allerlei noten leren: de bes-noot en de fis. Ik wil het goed leren doen met mijn vingers.“ **DIMAS SADJARI (9)**
VIOOL

‘Het geluid van mijn hoorn is lekker hard. Ik wil graag een liedje van Shaquira spelen.’

DWAYNE SADJARI (9) HOORN

‘Het is het fijnste als alle kinderen gaan samen-spelen. Dan voel ik me helemaal vrolijk worden.’

CRISHAINA WINDSTER (10) HOORN

‘De klank van de viool vind ik mooi en de F-gaten ook, omdat ze mooie krullen hebben.’

DICKY ZUIDERVELD (8) VIOOL

Fonds voor de toekomst

Met het Leerorkest willen de initiatiefnemers een basis leggen voor de muziekeducatie van kinderen. Niet om talenten te ontdekken, maar om zoveel mogelijk kinderen te laten musiceren, zoals alle kinderen ook leren schrijven.

Maar ongetwijfeld zal het Leerorkest bij sommige kinderen het muzikale vuur zo aanwakkeren en hun talent zo tot bloei laten komen, dat ze meer willen. Daarom bouwt de Stichting Leerorkest aan een fonds om de kinderen na de vier jaar Leerorkest een vervolgopleiding te kunnen bieden, op het muziekcentrum of wie weet: het Conservatorium.

Een kostbare aangelegenheid

Vier jaar lang muziekles op een professioneel instrument door professionele docenten. Het Leerorkest vergt veel organisatie en veel geld. Met subsidies van onder andere de Stichting Doen, het VSB-fonds en het AMJV Fonds is het project voor drie jaar gefinancierd. Maar voor de periode daarna zijn nieuwe geldschietters nodig, want er staan alleen in de Bijlmer al meer dan 750 kinderen te popelen om mee te doen. En de droom is uiteindelijk: op elke basisschool een Leerorkest!

'Voor zulke blije, trotse koppies doe ik het'

'Muziek maakt gelukkig', zegt Marco de Souza, directeur van Muziekcentrum Zuidoost. Wie de beelden van het eerste concertje bekijkt, kan niet anders dan dat beamen.

De kinderen komen, in hun mooiste kleren, glimmend van trots het zaaltje binnenlopen, spelen met grote concentratie en nemen na afloop stralend de bloemen en het applaus in ontvangst. 'Wat een schatjes hè', becommentarieert de directeur. 'Voor zulke koppies doe ik het.'

De Souza wil zoveel mogelijk kinderen, op een leuke én professionele manier, kennis laten maken met klassieke muziek(instrumenten). Muziekonderwijs zou volgens hem 'zo gewoon moeten zijn als taal en rekenen', want De Souza is er van overtuigd dat kinderen niet alleen veel plezier beleven aan muziekles, maar er ook veel baat bij hebben. 'Muziek maakt slim en sociaal.'

Volharding beloond

Ondanks de scepsis die de Souza ontmoette tijdens de uitwerking van zijn plan, zette hij door, overtuigd van de aantrekkingskracht van levende instrumenten en levende musici op kinderen. 'Voor kinderen is dat iets magisch. Ze voelen zich echt trots als ze op zo'n instrument mogen spelen.' En hij kreeg gelijk. Scholen staan inmiddels in de rij om mee te doen. De Souza: 'Ik had nooit durven dromen dat het zo aan zou slaan.'

'Af en toe heeft iemand een briljant idee. Die verzint dan een leerorkest voor een kind in de Bijlmer. Dat meisje en die jongen kunnen hun leven lang verder de was doen met Mozart en Bach. Ik wou dat ik weer 8 of 9 jaar was en dat ik in de Bijlmer naar school ging. Dan leerde ik blazen op trompet en klarinet, strijken op cello en viool. Ik zou fluitend in de wereld staan als ik zo oud ben als ik nu ben.' – **NORALY BEYER**

'Kennis nemen van elkaars cultuur, plezier in de muziek en plezier met elkaar. Samen spelen is culturele kruisbestuiving op z'n best. Steunen dit initiatief!' – **EDWIN RUTTEN**

'Het Nederlands Philharmonisch Orkest ondersteunt van harte het unieke Leerorkest dat in Amsterdam Zuidoost is opgericht. De beste manier van leren is leren door te doen en daarvan is dit orkest een mooi voorbeeld. Dat kinderen een kans wordt geboden om op school, naast de reguliere vakken, op zo'n intensieve en ervaringsgerichte manier te leren van en over muziek is bijzonder. Het NedPhO wil met haar sociaal maatschappelijk programma NedPhO GO! een intensieve band opbouwen met het Leerorkest: als een soort Ajax die de F-tjes onder haar hoede neemt.' – **STIJN SCHOONDERWOERD**

'Het leerorkest vind ik een fantastisch initiatief. Kinderen op deze manier kennis te laten maken met klassieke muziek en te laten ervaren wat het is om een instrument te bespelen verdient alle lof en steun. Zelden zo'n gemotiveerde groep kinderen zo'n plezier zien hebben in het maken van muziek.' – **JACK SPIJKERMAN**

'Zo leuk, als kinderen presteren
Wat ik nooit heb kunnen leren
Leve het Leerorkest!' – **IVO DE WIJS**

'Het Leerorkest, een betere investering in de toekomst van kinderen is niet denkbaar!' – **EMMY VERHEY**

'Alle

Iof!

‘Het zelf beoefenen en ervaren van cultuur is de basis van het culturele leven. Het Leerorkest Zuidoost heeft een inspirerende manier gevonden om jongeren met muziek kennis te laten maken, een basis voor een muzikale toekomst’ – **RONALD PLASTERK**

‘Wat een geweldig initiatief! Als je alleen al kijkt naar de trots op de gezichten van de deelnemers weet je dat hier ECHT iets gebeurt. Jullie verdienen alle steun!’

– **MARC KLEIN ESSINK**

‘Dit belangrijke project zal kinderen zeker bij elkaar brengen. Moge de muziek in hun leven door klinken.’

– **IRENE VAN LIPPE-BIESTERFELD**

‘...Zelf muziek maken is het allerleukste wat een mens kan doen. Bovendien, wie zingt of speelt, vergeet even de wereld om zich heen. Voor muziek heb je discipline nodig. Niet alleen om een instrument te leren bespelen, maar ook om samen met anderen te spelen... Eigenlijk zou elk jong kind nadrukkelijk met muziek in aanraking moeten kunnen komen. Dan kan het zelf een instrument kiezen en bepalen welke muziek het wil spelen. Dat gebeurt in het Leerorkest. Het is dat ik saxofoon speel, anders had ik de loftrompet voor dit initiatief gestoken.’

– **HANS DIJKSTAL**

‘Er is maar één soort muziek en dat is goede muziek. Muziek is de taal die iedereen verstaat! Leve het leerorkest!’ – **MARJAN BERK**

‘Het leerorkest is een geweldig initiatief daar de schoonheid en de kracht van de muziek géén achterstands- of integratieproblematiek kennen. In de muziek is iedereen gelijk’ – **PAOLO GIACOMETTI**

'Dit is zó goed voor hun zelfvertrouw

'Ze zijn enorm enthousiast', zegt **Janneke Verlaat, leerkracht in groep 5 van de Bijlmer-montessorischool**, één van de drie basisscholen in Amsterdam Zuidoost die meedoen aan het Leerorkest.*

'De tijd tot 11 uur kan ze eigenlijk niet snel genoeg gaan.'
Elke donder-

dagochtend van 11 tot 12 uur staat de school in het teken van het Leerorkest. Van overal klinkt muziek en alle hoeken en gaten zijn letterlijk gevuld met musicerende kinderen.

'De meeste kinderen zouden zonder dit aanbod niet of nauwelijks met muzikles in aanraking komen', weet Verlaat. 'Het muzikaanbod op een school valt of staat met de docent', zegt ze. Zelf zingt ze naar eigen zeggen wel eens een liedje met de kinderen, maar aan muzikale vorming besteedt ze geen aandacht. 'Dat kan ik niet. Ik ben zelf helemaal niet muzikaal.' Ze is dan ook heel blij met de komst van het Leerorkest naar de Bijlmermontessorischool.

en.'

Niet alleen vinden de kinderen de lessen superleuk, de muzieklessen hebben ook een positief effect op de sfeer en op het gedrag van de kinderen, merkt ze. Juist op kinderen die cognitief niet zo goed mee kunnen komen of moeilijk zijn qua gedrag. 'Als ik zie hoe trots ze zijn als ze uit zo'n groot instrument geluid weten te krijgen... Dit is zo goed voor hun zelfvertrouwen.'

*De andere twee deelnemende scholen zijn het Kruispunt en de Santenkraam.

‘Een relatie met een instrument is een band met het leven. Ik wou dat ik niet zo dom was geweest te stoppen met pianoles toen ik elf was!’ – **JACQUES D’ANCONA**

‘Het Leerorkest is niet alleen goed; het is opperbest!’ – **THEO OLOF**

‘De beste manier om je talent te ontdekken is via hoogstaand onderwijs en cultuuronderwijs...’ – **JOHN LEERDAM**

‘Het plezier en de concentratie zijn een lust om te zien. Heerlijk te ontdekken dat ‘klassiek’ ook swingt en spannend is.’ – **ED SPANJAARD**

‘Leve het leerorkest
muziek is de basis van beschaving
en het begin van een cultuur
loud and clear
een geweldig initiatief
succes’ – **GIJS SCHOLTEN VAN ASCHAT**

‘Muziek is een heel belangrijk onderdeel van de vorming van kinderen. Ieder initiatief dat daaraan bijdraagt juich ik toe!’ – **HUMBERTO TAN**

‘De wereld van de symfonische muziek toegankelijk maken voor kinderen uit alle werelddelen is een stap op weg naar een betere wereld. Het Leerorkest verdient daarom lof en steun!’ – **HEDY D’ANCONA**

‘Hoewel ik mijn werkzame leven lang met maatschappelijke en politieke zaken bezig ben geweest, was het de wereld van de muziek waar ik mijn inspiratie vond. Als ik het denken en het vergaderen even beu ben, dan kruip ik achter de piano of pak ik mijn saxofoon en laat ik me meevoeren met de wonderlijke klanken van de muziek. Een wereld zonder grenzen en zonder nationaliteiten; een wereld die openstaat voor iedereen. Daar kun je niet vroeg genoeg deel van uit maken. Prachtig dus zo’n leerorkest! Ieder kind zou die ervaring moeten hebben.’ – **INA BROUWER**

Oppe

rbest!

“Een brok in mijn keel, dat krijg ik hiervan. Het spelen in een orkest geeft mij al sinds mijn kindertijd zoveel plezier, dat gun ik ieder mens. De wereld wordt er een beetje mooier door. En dat nu juist kinderen, die misschien anders nooit de kans zouden krijgen, deze ervaring mogen opdoen, is geweldig. Een ervaring die ze nooit zullen vergeten, let maar op!”

– PAULINE OOSTENRIJK

“Toen ik 7 jaar was, kreeg ik van mijn vader een piano. Ik kan me nog herinneren hoe verbaasd ik was dat zoiets bestond. Ik wilde weten hoe het werkte en kroop in de pianokast om de snaren aan te raken en een heel orkest kwam boven mijn hoofd tot leven. Daar wilde ik bij zijn, bij die wonderschone klanken. Het was mijn ‘leerorkest’ en die ervaring gun ik ieder kind!” – LAURENS VAN ROOYEN

“Wat een ontzettend leuk en belangrijk project! Op een kwetsbare leeftijd krijgen kinderen een prachtig alternatief voor televisiekijken en kattenkwaad uithalen. Mag ik ook een keer komen meespelen?” – RIAN DE WAAL

“...prachtproject, echt je reinste waar geworden toekomstmuziek!” – ROBERT JAN STIPS

“Het Leerorkest is van onnoemelijke waarde voor de ontwikkeling van kinderen en verdient alle ondersteuning en aandacht!” – PAUL WITTEMAN

“... ik ben danig onder de indruk van het leerorkest: ik vind het een groot geschenk voor de kinderen... Ik weet zeker dat ze iets meekrijgen waar ze de rest van hun leven plezier van hebben. Muziek, kennis, discipline, zelfvertrouwen en een hoop lol. Je zou eigenlijk iedere basisschool een eigen leerorkest toewensen. Heel erg veel succes!” – HADASSAH DE BOER

**‘Ze steken elkaar aan’, zegt
viooldocente van het
Leerorkest Nuno
Malajuwara.** Op muziek-
scholen geeft zij vooral
individueel les. **‘Het
voordeel van muziekles in
groepjes is dat de goede
leerlingen de zwakkere
meetrekken.’**

‘Daarvan krijgen ze zelfvertrouwen en een prettig verantwoordelijkheidsgevoel.’ Dat geldt ook voor het snel samen spelen in een orkest, merkt ze. Ook dat werkt aanstekelijk en stimulerend. ‘Na de repetitie vroegen de vioolkinderen of zij ook zo’n mooi liedje mochten spelen als de trompetkinderen.’ In het Leerorkest werkt Nuno meer auditief dan op de muziekscholen, vertelt ze. ‘Normaal begin je met noten lezen, nu komt dat later. Hier werk ik vooral op het gehoor van de kinderen, zodat ze meteen muziek ervaren.’ Ze pikken het snel op, vindt Nuno. ‘Ook kinderen die qua gedrag de naam

hebben ‘moeilijk’ te zijn, blijken zich ineens helemaal in een liedje te kunnen verliezen.’ Nuno vindt het belangrijk dat elk kind in aanraking komt met muziek omdat muziek het leven verrijkt. ‘Toen ik 7 jaar was nam een vriendinnetje haar viool mee naar school. Ik vond het mooi en wilde ook. Zo gaat dat: je moet er ergens kennis mee maken.’ Maar veel kinderen komen niet vanzelf in aanraking met muziek maken, weet ze. ‘Vanuit het idealisme dat elk kind daar wel recht op heeft, is het geweldig als het Leerorkest op meer scholen en voor meer kinderen gerealiseerd gaat worden.’

'Ik had ontzettend veel lol met mijn vrienden in het orkest'

Leerorkest fagotdocente Julia Hulst vertelt: 'Toen ik 15 jaar was, kwam ik in een jeugdorkest. De dirigent vond de fagot wel geschikt voor mij. Ik speelde meteen mee in het orkest, zonder les te hebben gehad. Ik had ontzettend veel lol met mijn vrienden in het orkest. Ook kreeg ik fagotles. Ik bleek aanleg te hebben en mocht naar het conservatorium. Zonder die ervaring in het jeugdorkest was ik niet snel fagot gaan spelen.'

Steun & sponsoring

Om de activiteiten van het Leerorkest te kunnen voortzetten en uitbouwen, is steun door derden van groot belang. Ook financiële steun. Zowel particulieren als bedrijven kunnen een bijdrage leveren.

Giften aan Stichting Leerorkest worden fiscaal gunstig behandeld. Bedrijven kunnen hun bijdrage in beginsel aftrekken van hun winst. Over de precieze voorwaarden daarvoor heeft Muziekcentrum Zuidoost informatie beschikbaar. Ook over de mogelijkheden voor sponsoring van het Leerorkest informeren wij u graag.

Wilt u meer weten?

Neem contact op met:

Marco de Souza (directeur MZO)

Telefoon 020-696 8371

E-mail directie@muziekcentrumzuidoost.nl

Het Leerorkest wordt gerealiseerd met medewerking van:

Stichting Doen

VSF Fonds

AMVJ Fonds

Amsterdams fonds
voor de Kunsten

SNS Reaal Fonds

Oranje Fonds

NedPho Go!

Izaak van Melle

Stichting Gansoord

Prins Bernhard Cultuur Fonds

DBRM Reclamemakers

Schiphol Fonds

Stichting Madurodam

Stichting Aan Tafel!

Muziekschool Amsterdam

Muziekschool Noord

Nationaal Muziekinstrumenten Fonds

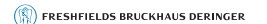
Conservatorium van Amsterdam

Hogeschool voor de Kunsten Amsterdam

Sociaal Fonds Kunstzinnige Vorming

FreshfieldsBruckhausDeringer

Team en kinderen van de basisscholen de Santenkraam, Kruispunt, Bijlmermontessori, As-Soeffah, Bijlmerhorst en Polstok.

Het Leerorkest is een initiatief van **Muziekcentrum Zuidoost (MZO)**.

MZO verzorgt reeds 25 jaar op professionele wijze instrumentaal en vocaal onderwijs met als doel: **het scheppen van een muziekvriendelijk milieu voor kinderen en volwassenen, om hen te steunen en te inspireren in hun muzikale ontwikkeling.**

MZO ontwikkelt activiteiten waardoor elk kind in Zuidoost kennis kan maken met muziek. Tevens zijn er verdiepingstrajecten.

MZO biedt:

- projecten voor het basisonderwijs,
- professionele schoolconcerten en
- concertseries (jazz en klassiek),
- regulier instrumentaal/vocaal onderwijs
- en het Leerorkest natuurlijk.

De vestiging aan Hofgeest 139 is tevens het 'thuis' van Krater Theater en talrijke andere groepen, scholen en bands.

Colofon

Tekst Eva Prins

Redactie Annelies Eringa

Fotografie Klaas Fopma, André de Groot, Sissel Larsen,
Derek Lee, Willy Slingerland e.a.

Vormgeving Michel van der Sanden *Design* www.mvds-design.nl

At en toe
weet iemand
in brilliant
idel...

Stichting Leerorkest

p/a Muziekcentrum Zuidoost
Hofgeest 139, 1102 EG Amsterdam
Telefoon 020-696 8371
info@muziekcentrumzuidoost.nl
www.muziekcentrumzuidoost.nl
Postbank 1047256 t.n.v. St. Leerorkest
KvK 34230741
www.leerorkest.nl

Eerste optreden op televisie bij 'Koppensellers' voorjaar 2007